

ÇİÇEK VİZYON

Türkiye'de Bir İlk Serada Kesme PHALAENOPSIS ORKİDE Üretimi

Ç.V: Sayın ÖZÇELİK, uzun yıllar kamu hizmeti yaptıktan sonra Patara Tarım Çiçekçilik firmasını kurdunuz. Firmanız kurarken hedefleriniz neydi?

A.Ö: 25 yılı aşan bir süredir Batı Akdeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü'nde kesme çiçek ve süs bitkileri yetiştiriciliği üzerine çalışmalar yaptım. Son 10 yılımı da orkide gibi tropik bitkiler üzerine araştırmalar yaparak geçirdim. 2009 yılında emekli oldum, emekli olduktan sonra sevdiğim işi yapmak istedim.

Ç.V: Antalya'da üretimi yapılan kesme çiçek türlerinin dışında, kesme phalaenopsis orkide üretimi yapıyorsunuz. Neden orkideyi seçtiniz?

A.Ö: Bir defa ithalatı yapılan, ülkemizde üretimi olmayan, pazarın ihtiyacı olan bir çiçek. Phalaenopsis orkide sakı bitkisi olarak biliniyor, dünyada birim fiyatı en pahalı çiçeklerden bir tanesi. Tropik iklimde yetişen bir bitki, 18 ile 28 santigrat derece arasında bir sıcaklık istiyor. Kış aylarında ısıtma masrafları, yaz aylarında soğutma masrafları oldukça yüksek. Genel anlamda yetiştiriciliği oldukça zor ve hassas bir bitki. Yıllardır bu bitki üzerine araştırmalar yapmış olmam, bu çiçeği gerçekten sevmem, yetiştiriciliği konusundaki bilgi ve tecrübelerimi, emekli olduktan sonra kullanmak için bu işe girdim. Patara Tarım Çiçekçilik 2008 yılının mayıs ayında kuruldu, 2009 yılını yatırım süreci ile geçirdi. Teşisimizi bu bitkinin yetiştirme isteklerine uygun olarak kurduk.

Ç.V: Orkidenin tropik bir çiçek olduğunu biliyoruz, biraz özelliklerinden bahsedermisiniz?

A.Ö: Biz bunlara epifitik bitki diyoruz, epifitik bitki demek asalak olmadan başka bitkiler üzerinde yaşayabilen bitki demek. Bu bitkilerin kalın ve havai kökleri var, bitkilerin kökleri açıkta bile olsa havanın serbest neminin alarak beslenebiliyorlar. Genellikle tropik bölgelerde, Tayvan, Tayland Malezya ve Singapur'da açıkta, ağaçların üzerinde çok rahatlıkla yetişebilen bitkilerdir.

Ç.V: Orkidenin yetiştirilmesi için özel şartlar hazırlanması gerekiyor, üretim için serada nelere dikkat etmek gerekiyor?

A.Ö: Biz şartları sağlamak için kök bölgesi ortamını, içerisinde en az % 50 hava boşluğu olan ortamları kullanmak durumundayız. Bunun için tüm dünyada olduğu gibi bizde de ağaç kabuğu, ponza ve iri lifli torf gibi materyaller kullandık. Ancak biz bunları ithal edip yurt dışından getirmediğimiz. Şu anda orkide ortamı diye yurtdışında piyasaya sürülen pek çok kök ortamı materyali var. Biz bunu kendi şartlarımızla hazırladık, şu ana kadar da herhangi bir sorun yaşamadan üretimimizde kullanıyoruz.

Ç.V: Fide dikiminden ne kadar zaman geçtikten sonra çiçek hasat etmeye başladınız?

A.Ö: Dikimleri 2009 yılının Nisan ayında yaptık, 2010 yılının Mart ayından itibaren

de çiçek kesmeye başladık. Seramızda 22 bin adet bitki var, yıllık üretim kapasitemiz dal sayısı olarak 50 bin dal civarında. Bu üretim aslında Türkiye için oldukça fazla. Türkiye'de kesme çiçeği işleyen çiçekçiler orkideyi henüz kesme olarak kullanmayı bilmiyor, yani kesme orkideye aşık değil.

Ç.V: Türkiye'de bir ilk diyebilir miyiz?

A.Ö: Tabii, Türkiye'de ilk defa kesme phalaenopsis orkide üretimi yapıyoruz. Hollanda'dan ve uzak doğudan sakı olarak getirilip pazarlanıyor, büyük marketlerde çok ucuz fiyatlara satılıyor. Çiçekçi ihtiyaç duyduğu zaman sakıdan çiçek keserek kesme olarak kullanabiliyor. Türkiye'de maliyetler oldukça yüksek, sıkıntı buradan kaynaklanıyor. Bizimle aynı kalitede olmasa bile, dışardan çok ucuz gelen bir bitki var. Kesme orkide de dikimi bir yıl yapıyorsunuz, 4-5 yıl aynı bitkiden çiçek kesebiliyorsunuz. Başlangıç maliyetleri oldukça yüksek. Yetiştirme yataklarının hazırlanması, ısıtma ve serinletme masrafları, maliyetleri oldukça artırıyor. Çok daha ucuza ithal edilen çiçekle, kaliteniz ne kadar iyi olursa olsun rekabet etme şansınız yok. Piyasada tanınma aşamasındayız, aldığımız olumlu tepkiler bize ilerisi için umut veriyor. Önümüzdeki yılları daha iyi olacağına inanıyoruz.

Ç.V: Üretiminizin pazara dağılımı nasıl?

A.Ö: Tanınma safhasındayız, ürünümüzü iç piyasada tanıtmaya çalışıyoruz. Ürünümüzün % 70'ini İstanbul alıyor, kalan kısım ise diğer illerimize gidiyor. Web sitemizde ürünlerimizi ve seramızı anlatmaya çalışıyoruz, buradan pek çok çiçekçi bizimle temasa geçiyor. Önümüzdeki dönem 2-2,5 dönüm alana yeni bir sera yaparak yatırımlarımızı tamamlamayı düşünüyoruz. Yatırımlarımızı tamamladığımızda piyasaya daha düzenli çiçek vereceğimizi düşünüyorum, tüketiciler de mal sevkياتında bir süreklilik bekliyorlar. 2010 yılı için Türkiye pazarını bir görelim istedik, ancak anlaşılıyor ki önümüzdeki yıl biz belirli oranda yurt dışını da düşüneceğiz. Pazar araştırmalarını yaptıktan sonra ihracata da başlayacağız.

Ç.V: Araştırma enstitüsü geçmişinizin olması bir avantaj gibi gözüküyor, bildiğimiz kadarıyla eşiniz de yine aynı enstitüden emekli.

A.Ö: Elbette, uzun yıllar araştırma enstitüsünde çalışmanın getirdiği avantajlar var, dediğiniz gibi eşim ve diğer ortağım Kadir ERDEM'den enstitü kökenli. Proje mi gerçekleştirirken TÜBİTAK ile

Ayın Çiçek Konuğu Patara Tarım Çiçekçilikten Dr. Adnan Özçelik. Uzun yıllar Batı Akdeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü'nde çalışan Adnan ÖZÇELİK, 2009 yılında emekli olduktan sonra Antalya Serik ilçesine bağlı Kayaburnu köyünde orkide üretimine başladı.

çalıştık, toplam harcamalarımızın yaklaşık % 30'luk bölümünü sağladı. Çok büyük bir katkı olmasa da bu destek bizim için önemli bir teşvik oldu. Kimsenin yapmadığı bir iş yapıyoruz, çok takdir alıyoruz. Eşim ve ben emekli olurken çevremizdeki insanların neredeyse tamamı "emekli oldunuz artık kendinize zaman ayırın, sakin bir yere yerleşin ve gezin" telkinlerinde bulundular. Biz bunu tercih etmedik, uzun yıllar boyunca edindiğimiz bilgi ve tecrübeyi değerlendirmeyi düşündük. İyi ki de yapmışız diye düşünüyorum, bu işleri yaptığımız içinde mutluyuz.

Ç.V: Bildiğiniz gibi EXPO 2016 organizasyonu Antalya'da yapılacak, Türk çiçekçiliği için bu organizasyonun önemini nasıl değerlendiriyorsunuz?

A.Ö: Ülkemizde, ihracata yönelik olarak yapılan kesme çiçek üretimine 1985 yılında Antalya'da başlandı. Bu güne, kesme çiçek ihracatımızın büyük bölümü gene Antalya'dan yapılmaktadır. Bu açıdan Çiçekçilikte Antalya Türkiye'nin dışarıya açılan kapısıdır. EXPO 2016'nın Türkiye'de Antalya'da yapılması sektör açısından çok önemlidir. Süs bitkileri sektörü örtü altı yetiştiriciliğine çok büyük yenilikler getirdi. Büyük işletme yapısı, gübre ile suyun aynı anda verilmesi en büyük yeniliklerdendir. Bu sektör, dış satıma karanfil üretimi ile başladı. Karanfil çok kânaatkâr bir bitki, yetiştirme kolaylığı büyük avantaj. 1990'lı yılların başında üretim alanlarının artış hızı kesildi. Buna göre sektördeki en büyük sorun; pazara sunulan ürün çeşitliliğinin olmaması, tek türe bağımlı kalınması. EXPO ile dünyaya açılacak sektörün tür çeşitliliğini arttırması gerek. Bu organizasyonun Türk çiçekçiliği için çok önemli bir mihenk taşı olacağını ve sektörümüzün gelişmesi, yeni pazarlara açılmamız için büyük katkı sağlayacağını düşünüyorum. Bu organizasyonu şehrimize kazandıranlara minnettanım. Şu an, her şeyin yolunda gitmesi için çok büyük çaba sarf ediliyor. Biz de bu süreçte elimizden gelen katkıyı yapacağız, hep beraber bu organizasyonun başarısı için çalışacağız.

Ç.V: Sayın Özçelik, çalışmalarınızda başarılar dileriz.

A.Ö: Ben de Çiçek Vizyon dergisine teşekkür ederim.